

Hogyan érintik a határ menti (országok között) ingázó munkavállalókat a COVID-19 járvány miatt elrendelt kormányzati intézkedések?

A COVID-19 járvány megfékezése érdekében a legtöbb EU tagállam lezárta a határait, és ezen országokba nagyrészt már csak a saját állampolgáraiak léphetnek be. De mi a helyzet a határ menti ingázókkal?

Kik minősülnek határ menti ingázóknak?

Azok a munkavállalók, akik a lakhelyüktől eltérő szomszédos EU tagállamban dolgoznak, azaz az egyik EU tagállamban dolgoznak, és rendszeresen - legalább hetente egyszer - visszatérnek a lakhelyük vagy állampolgárságuk szerinti másik, szomszédos EU tagállamba.

Az Európai Bizottság 2020. március 16. és 30. napján kiadott, az egészség védelmére és az áruk és alapvető szolgáltatások rendelkezésre állásának biztosítására irányuló határkezelési intézkedésekre, valamint a munkavállalók szabad mozgásának a COVID-19 kitörése során történő gyakorlására vonatkozó ajánlásai értelmében a tagállamok nem tilthatják meg a határ menti ingázó munkavállalók belépését, és olyan eljárási módokat kell megállapítaniuk, hogy e munkavállalók szabad és gyors határátlépése lehetővé váljon.

De mi történik, ha az a tagállam, amelyben a határ menti ingázó munkát végez, olyan kormányzati intézkedéseket hoz, amelyek lehetetlenné teszik az ott történő munkavégzést (pl. beutazási tilalom)?

A szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló 593/2008/EK rendelet (Róma I. Egyezmény) 8. cikke szerint – jogválasztás hiányában – az egyéni munkaszerződésre alapvetően annak az ország joga az irányadó, ahol vagy – ennek hiányában – ahonnan a munkavállaló rendszerint a munkáját végzi. Amennyiben tehát a határ menti ingázónak a be- vagy kiutazási tilalom miatt nem áll módjában munkát végezni, annak az EU tagállamnak a joga az irányadó a munkavégzés ellehetetlenülésének következményeire, és annak megítélésére, amelyben a munkavállaló rendszeresen munkát végez.

A munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló 492/2011/EU rendelet 7. cikke szerint a határ menti ingázó munkavállalót ugyanolyan szociális és adókedvezmények illetik meg, mint a munkavégzés helye szerinti tagállam állampolgárait.

Kiküldetésnek minősül-e, ha a határ menti ingázó az elrendelt beutazási korlátok miatt nem tud a munkavégzési helye szerinti tagállamban munkát végezni, és ezért hazájából végez távmunkát?

A munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv és a 2014/67/EU irányelv értelmében ez nem minősül kiküldetésnek, mert a munkavállaló a munkát a szomszédos tagállamban lévő munkáltató részére nyújtja. Ezért, ha csak a felek nem állapodnak megegyezően, az ingázó munkavállaló foglalkoztatása szerinti tagállam joga marad változatlanul irányadó a munkaszerződésére, és ugyanolyan szociális és adókedvezmények illetik meg, mint a munkavégzés helye szerinti tagállam állampolgárait.

Amennyiben az ingázó munkavállaló a lakhelye szerinti tagállamból végez távmunkát (otthoni munkavégzés), mivel a foglalkoztatása helye szerinti tagállamba a beutazási korlátozások miatt nem tud beutazni, ez a társadalombiztosítási jogviszonyát nem változtatja meg: a társadalombiztosítási ellátásokra alapvetően a foglalkoztatásának helye szerinti tagállam rendelkezései szerint jogosult, hiszen a munkaviszonya alapján ott biztosított.

Abban az esetben azonban, amennyiben lakhelye tagállamában történő távmunkavégzés (otthoni munkavégzés) során megbetegszik, és – a beutazási korlátok miatt – nem áll módjában igénybe venni a foglalkoztatása szerinti tagállam társadalombiztosítási ellátásait, úgy a saját hazai tagállamának ellátását is jogosult igénybe venni az úgynevezett S1 formanyomtatvány bemutatásával.

Mi történik, ha a határ menti ingázó elveszti a munkáját a jelenlegi helyzetben?

Ez esetben a határ menti ingázó a hazai tagállamától igényelheti a munkanélküliekre vonatkozó ellátást, a haza tagállamának erre vonatkozó előírásai szerint.